

DECIZIE

13 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță
Vladimir Timofti
Nadejda Toma

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni "Moldasig",

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni "Moldasig" împotriva Societății pe Acțiuni "Basarabia - Nord", intervenient accesoriu Grozavu Vasile cu privire la repararea prejudiciului material în ordine de regres,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 08 decembrie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de către Societatea pe Acțiuni "Moldasig" și menținută hotărârea Judecătoriei Bălți din 17 septembrie 2015,

c o n s t a t ă

La 27 ianuarie 2014, SA "Moldasig" a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA "Basarabia - Nord", intervenient accesoriu Grozavu Vasile cu privire la repararea prejudiciului material în ordine de regres.

În motivarea acțiunii reclamanta SA "Moldasig" a indicat că la 22 martie 2012 a încheiat cu pârâta SA "Basarabia - Nord" contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă nr. 18/037, eliberându-i la aceiași dată polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă seria AG nr. 0372902, prin care a fost asigurat autovehiculul de model Mercedes-Benz 313 CDI, nr. de înmatriculare BL CW 116, tipul caroseriei Camion frigorifer, de culoare albă, anul producerii 2002, nr. caroseriei WDB9036111R406911, nr. motorului A000481.

Susține că la 19 ianuarie 2013, ora 06³⁰, pe str. Cetatea Albă, 176, mun. Chișinău, s-a produs un accident rutier cu implicarea autoturismului de model Mercedes 313 CDI, nr. de înmatriculare BL CW 116, la volanul căruia s-a aflat Grozavu Vasile, și, automobilului de model KIA CEED, nr. de înmatriculare KFM 111, condus de către Finciuc Miroslav, în rezultatul căruia a fost deteriorat mijlocul de transport a ultimului.

Potrivit procesului-verbal al agentului constatator cu privire la contravenție din 19 ianuarie 2013, vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut conducătorul

autoturismului de model Mercedes 313 CDI, nr. de înmatriculare BL CW 116 - Grozavu Vasile, acesta fiind sancționat în temeiul art. 242 alin. (1) din Codul contravențional cu amendă în mărime de 40 u.c. ce constituie 800 lei și cu aplicarea a 5 puncte de penalizare.

Declară că prin Actul de evaluare cost-reparație nr. 5025 din 06 martie 2013 întocmit de către SRL "Auto Calcul", s-a stabilit că suma necesară reparației automobilului de model KIA CEED, nr. de înmatriculare KFM 111, constituie 8823 lei, dintre care 2813 lei costul manoperei și a materialelor în baza contului prezentat de către SRL "Moldavian Auto Center" și 6010 lei costul părților componente și a pieselor de schimb, minus suma uzurii, în baza contului prezentat de către SRL "Serfiod Auto".

Iar, prin ordinul nr. 459-01 din 06 martie 2013, emis în baza actului de despăgubire nr. D/R5CA/13-148 din 06 martie 2013, s-a dispus spre plată SRL "Moldavian Auto Center" suma de 2813 lei, iar SRL "Serfiod Auto" suma de 6010 lei, care au fost achitate acestora la 19 martie 2013 și respectiv 21 martie 2013, fapt confirmat prin ordinele de plată nr. 607 și nr. 645.

Având în vedere că la momentul producerii accidentului rutier din 19 ianuarie 2013, utilizatorul autovehiculului de model Mercedes-Benz 313 CDI, nr. de înmatriculare BL CW 116, al cărui proprietar este SA "Basarabia - Nord", nu dispunea de certificat de revizie tehnică valabil, la 05 aprilie 2013 s-a adresat pârteii cu reclamația nr. 193, solicitând restituirea în ordine de regres a prejudiciului material suportat în mărime de 8823 lei, însă cererea a fost ignorată.

Cere SA "Moldasig" încasarea în ordine de regres din contul SA "Basarabia - Nord" în beneficiul său sumei de 8823 lei cu titlu de prejudiciu material și 270 lei taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 17 septembrie 2015, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 08 decembrie 2015, a fost respins apelul declarat de către SA "Moldasig" și menținută hotărârea Judecătoriei Bălți din 17 septembrie 2015.

La 05 februarie 2016, în termenul prevăzut de art. 434 CPC, SA "Moldasig" a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 08 decembrie 2015 și hotărârii Judecătoriei Bălți din 17 septembrie 2015 cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În susținerea recursului SA "Moldasig" a invocat că instanțele de judecată ierarhic inferioare au apreciat arbitrar probele administrate la dosar, fapt ce a adus la interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

Declară că a prezentat instanțelor de judecată ierarhic inferioare suficiente probe pertinente care atestă dreptul companiei de asigurare de a cere în ordine de regres de la SA "Basarabia - Nord" restituirea valorii despăgubirii de asigurare în cuantum de 8823 lei.

Afirmă că este lipsită de temei juridic concluzia instanței de apel, bazată pe interpretarea eronată a prevederilor art. art. 263 și 264 Cod civil, precum că certificatul de revizie tehnică eliberat la 19 ianuarie 2012 SA "Basarabia - Nord" pe autovehiculul de model Mercedes-Benz 313 CDI, nr. de înmatriculare BL CW 116, era valabil inclusiv și la 19 ianuarie 2013.

De asemenea, susține recurența că toate stațiile de testare tehnică din țară, inclusiv și Centrul Științific de Securitate a Circulației "Warsita-MS" SRL, care a efectuat nemijlocit inspecția tehnică a autovehiculului de model Mercedes-Benz 313 CDI, nr. de înmatriculare BL CW 116, activează și în zilele de sâmbătă, respectiv instanța de apel eronat a aplicat în prezenta speță prevederile art. 265 din Codul civil, concluzionând eronat că ziua de 19 ianuarie 2013 (sâmbătă) era zi de odihnă, respectiv certificatul de revizie tehnică fiind valabil până la 21 ianuarie 2013.

La 19 februarie 2016, în adresa intimă SA "Basarabia - Nord" și intervenientului accesoriu Grozavu Vasile a fost expediată copia recursului declarat de către SA "Moldasig" cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referințelor.

Părțile nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe în termenul stabilit.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 06 aprilie 2016, recursul declarat de către SA "Moldasig", a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, casată decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Din suportul probatoriu prezent la materialele pricinii rezultă că accidentul rutier cu implicarea autoturismului de model Mercedes 313 CDI, nr. de înmatriculare BL CW 116, la volanul căruia s-a aflat Grozavu Vasile, și, automobilului de model KIA CEED, nr. de înmatriculare KFM 111, condus de către Finciuc Miroslav, în rezultatul căruia a fost deteriorat mijlocul de transport a ultimului, s-a produs la 19 ianuarie 2013, ora 06³⁰.

Potrivit procesului-verbal al agentului constatator cu privire la contravenție seria MAI nr. 01907476 din 19 ianuarie 2013, vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut conducătorul autoturismului de model Mercedes 313 CDI, nr. de înmatriculare BL CW 116 - Grozavu Vasile.

Se reține că autovehiculul de model Mercedes 313 CDI, nr. de înmatriculare BL CW 116, aparține cu drept de proprietate intimă SA "Basarabia - Nord", fiind asigurat în mod obligatoriu de răspundere civilă auto în baza contractului nr. 18/037 din 22 martie 2012, încheiat cu recurența-reclamantă SA "Moldasig".

Prin ordinul directorului general al SA "Moldasig" nr. 459-01 din 06 martie 2013, emis în baza actului de despăgubire nr. D/R5CA/13-148 din 06 martie 2013, s-a dispus spre plată despăgubirea de asigurare în mărime de 8823 lei pentru reparația automobilului KIA CEED, nr. de înmatriculare KFM 111.

Din considerentele, că utilizatorul autovehiculului de model Mercedes 313 CDI, nr. de înmatriculare BL CW 116, SA "Basarabia - Nord", la momentul producerii accidentului rutier nu dispunea de certificat de revizie tehnică, SA "Moldasig" s-a adresat cu prezenta acțiune în judecată privind încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare.

Prin hotărârea Judecătorei Bălți din 17 septembrie 2015, menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 08 decembrie 2015, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a se pronunța astfel, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că la momentul producerii accidentului rutier - 19 ianuarie 2013, era încă valabil certificatul de revizie tehnică din 19 ianuarie 2012 al autovehiculului de model Mercedes 313 CDI, nr. de înmatriculare BL CW 116, al cărui proprietar este intimata SA "Basarabia - Nord".

În speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră soluția dată în prezentul litigiu drept una eronată, bazată pe aprecierea arbitrară a probelor, din următoarele considerente.

Conform art. 29 lit. f) din Legea "Cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule" nr. 414 din 22 decembrie 2006, asiguratorul are dreptul să înainteze acțiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor atunci când utilizatorul autovehiculului nu dispune de certificat de revizie tehnică la momentul producerii accidentului.

Potrivit pct. pct. 23 și 24 din "Regulile de inspecție tehnică periodică a autovehiculelor și remorcilor acestora" – Anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 1047 din 08 noiembrie 1999, inspecția tehnică periodică obligatorie a vehiculelor se efectuează pe parcursul anului. Pentru autovehiculele antrenate la transportul călătorilor (pasagerilor) în folosul public, autovehiculele destinate instruirii și cele implicate în transportarea mărfurilor periculoase, inspecția tehnică periodică obligatorie se va efectua o dată la 6 luni, iar pentru celelalte unități de transport, inspecția tehnică periodică obligatorie se va efectua o dată la 12 luni.

În conformitate cu art. 263 din Codul civil, dacă termenele de un an și de o lună se calculează fără a se ține cont de curgerea lui neîntreruptă, se consideră că luna are 30 de zile și anul – 365 de zile.

Conform art. 264 alin. (1) și (4) din Codul civil, termenul stabilit în ani expiră în luna și ziua respectivă a ultimului an al termenului. Termenul expiră la ora 24 a ultimei zile a termenului.

Din Raportul de verificare tehnică a vehiculului nr. 0000209, întocmit de către Centrul Științific de Securitate a Circulației "Warsita-MS" SRL rezultă că autovehiculul de model Mercedes 313 CDI, nr. de înmatriculare BL CW 116, a fost supus inspecției tehnice periodice obligatorii cu eliberarea ecusonului la 19 ianuarie 2012, valabil până la data de 19 ianuarie 2013 (f.d. 12). Adică, certificatul de revizie tehnică a fost eliberat pe un termen de 12 luni (1 an de zile).

Analizând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, instanța de recurs constată că termenul Raportului de verificare tehnică a vehiculului nr. 0000209 din 19 ianuarie 2012 și a ecusonului, au fost valabile până la 19 ianuarie 2013, adică ora 24⁰⁰ a zilei de 18 ianuarie 2013, dar nu și inclusiv 19 ianuarie 2013, după cum au interpretat instanțele de judecată ierarhic inferioare.

Or, data de 18 ianuarie 2013, ora 24⁰⁰, reprezintă ultima zi al termenului în care a fost valabil certificatul de revizie tehnică nr. 0000209 din 19 ianuarie 2012 al autovehiculului de model Mercedes 313 CDI, nr. de înmatriculare BL CW 116.

Cu atât mai mult că, reieșind din prevederile art. 263 din Codul civil, data de 19 ianuarie 2013 cade în a 367 zi din momentul efectuării ultimei inspecții tehnice a autovehiculului de model Mercedes 313 CDI, nr. de înmatriculare BL CW 116 – 19

ianuarie 2012, fapt ce iarăși denotă că la momentul producerii accidentului rutier intimata SA "Basarabia - Nord" nu dispunea de certificat de revizie tehnică valabil pe mijlocul dat de transport.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că este eronată concluzia instanței de apel precum că în speța dată termenul certificatului de revizie tehnică eliberat la 19 ianuarie 2012 SA "Basarabia - Nord" pe autovehiculul de model Mercedes-Benz 313 CDI, nr. de înmatriculare BL CW 116, urma să expire la 19 ianuarie 2013 (sâmbătă), însă având în vedere că data respectivă era zi de odihnă, termenul a expirat la 21 ianuarie 2013 (luni), deoarece reieșind din prevederile art. 263 și art. 264 din Codul civil, Raportul de verificare tehnică nr. 0000209 întocmit la 19 ianuarie 2012 și ecusonul eliberat intimitei își păstrau efectele juridice de atestare a conformității tehnice a autovehiculului până la data de 19 ianuarie 2013, dar nu și inclusiv.

În acest context, instanța de recurs consideră că instanțele de judecată ierarhic inferioare arbitrar au apreciat drept probă admisibilă scrisoarea Inspectoratului Național de Patrulare a Inspectoratului General al Poliției nr. INP/1969 din 18 martie 2014 (f.d. 68), din care rezultă că Raportul de verificare tehnică a vehiculului nr. 0000209 din 19 ianuarie 2012 a fost valabil până la data de 19 ianuarie 2013 inclusiv, or, această concluzie reprezintă o opinie a autorității respective de a interpreta în felul său modul de calculare a termenului de valabilitate a certificatului de revizie tehnică.

Afară de aceasta, opinia nominalizată este contrară și răspunsului Agenției Naționale Transport Auto nr. 02/1-1-942 din 12 martie 2015, care pe bază de exemplu explică că în situația în care raportul de inspecție tehnică periodică este eliberat la 01 ianuarie 2015 termenul de valabilitate al acestuia va fi - 31 decembrie 2015 inclusiv (f.d. 153).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție remarcă că pentru astfel de categorii de unități de transport inspecția tehnică periodică obligatorie se efectuează o dată la 12 luni, respectiv intimata SA "Basarabia - Nord" urma să supună autovehiculul de model Mercedes-Benz 313 CDI, nr. de înmatriculare BL CW 116, reviziei tehnice periodice obligatorii până la data de 19 ianuarie 2013.

Pe cale de consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiată pretenția recurentei-reclamante SA "Moldasig" privind încasarea în ordine de regres din contul intimitei-pârâte SA "Basarabia - Nord" în beneficiul său despăgubirii de asigurare în cuantum de 8823 lei, achitate pentru repararea automobilului de model KIA CEED, nr. de înmatriculare KFM 111, deteriorat în rezultatul accidentului rutier din 19 ianuarie 2013, deoarece în ziua respectivă utilizatorul autovehiculului de model Mercedes-Benz 313 CDI, nr. de înmatriculare BL CW 116, al cărui proprietar este intimata SA "Basarabia - Nord", la volanul căruia la acel moment s-a aflat Grozavu Vasile, vinovat de producerea accidentului rutier, nu dispunea de certificat de revizie tehnică valabil.

În speță, se reține că cuantumul despăgubirii de asigurare achitată de către recurenta SA "Moldasig" - 8823 lei, nu se contestă de către părți.

Astfel, în condițiile în care instanțele de judecată ierarhic inferioare, desconsiderând probele pertinente și concludente administrate, eronat au concluzionat că la data producerii accidentului rutier - 19 ianuarie 2013, intimata SA "Basarabia -

Nord” a dispus de certificat de revizie tehnică valabil pe autovehiculul de model Mercedes 313 CDI, nr. de înmatriculare BL CW 116, la volanul căruia s-a aflat Grozavu Vasile, recunoscut vinovat de comiterea accidentului rutier în rezultatul căruia a fost deteriorat autoturismul de model KIA CEED, nr. de înmatriculare KFM 111, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către SA ”Moldasig” ca fiind întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 08 decembrie 2015 și hotărârii Judecătoreiei Bălți din 17 septembrie 2015 și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Referitor la solicitarea recurentului-reclamant SA ”Moldasig” de compensare a cheltuielilor de judecată, instanța de recurs o consideră întemeiată, din următoarele.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

În speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată la actele pricinii dovezi prin care se confirmă faptul că pe toată durata examinării prezentei pricini, recurenta-reclamantă SA ”Moldasig” a suportat anumite cheltuieli de judecată, în special, 270 lei taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată; 76, 46 lei cheltuieli pentru citarea pârteii prin intermediul telegramelor și 202, 50 lei (75%) taxa de stat achitată la depunerea cererii de apel (f.d. 2, 103, 136), ceea ce denotă că pretenția de încasare a cheltuielilor de judecată urmează a fi admisă.

În circumstanțele relevate și în contextul normelor de drept citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SA ”Moldasig” urmează a fi admis, casată decizia Curții de Apel Bălți din 08 decembrie 2015 și hotărârea Judecătoreiei Bălți din 17 septembrie 2015 cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii, încasând în ordine de regres din contul SA ”Basarabia - Nord” în beneficiul SA ”Moldasig” suma de 8823 lei cu titlu de prejudiciu material și prin prisma prevederilor art. 94 CPC suma de 548,96 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt neîntemeiate, fiind constatată interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către SA ”Moldasig”, a casa decizia Curții de Apel Bălți din 08 decembrie 2015 și hotărârea Judecătoreiei Bălți din 17 septembrie 2015 cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni ”Moldasig”.

Se casează decizia Curții de Apel Bălți din 08 decembrie 2015 și hotărârea Judecătoreiei Bălți din 17 septembrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni ”Moldasig” împotriva Societății pe Acțiuni ”Basarabia -

Nord”, intervenient accesoriu Grozavu Vasile cu privire la repararea prejudiciului material în ordine de regres, și se emite o nouă hotărâre prin care:

Se admite acțiunea Societății pe Acțiuni ”Moldasig” împotriva Societății pe Acțiuni ”Basarabia - Nord”, intervenient accesoriu Grozavu Vasile cu privire la repararea prejudiciului material în ordine de regres.

Se încasează din contul Societății pe Acțiuni ”Basarabia - Nord” în beneficiul Societății pe Acțiuni ”Moldasig” suma de 8823 (opt mii opt sute douăzeci și trei) lei cu titlu de prejudiciu material și 548 (cinci sute patruzeci și opt), 96 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecător

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță

Vladimir Timofti

Nadejda Toma